

LA PABORDIA DE PALAU

Joan Arimany

De la pabòrdia Palau, tret d' excepcions que ben segur que i són, ben poca cosa en sabem la majoria de persones que en el transcurs del nostre temps de lleure ens hem passejat i ens passegem pels entorns dels seus jolius paratges; en arribar al planell

on és troba l'esglésiola, el lloc convida a fer una pausa i una reflexió, especialment sí el vianant en té més o menys informació. De la Pabòrdia de Palau, també denominada Pabòrdia d'Osona, sí volem endinsar-nos al seu passat, cal tenir en compte el treball de mossèn Antoni Pladevall al final citat¹.

Les pabòrdies eren llocs pertanyents a grans monestirs on es construïa una esglésiola més o menys gran en funció del lloc, de la qual en tenia cura un paborde que alhora era monjo del monestir corresponent. Al monestir de Ripoll entre els anys 1090- 1100 s'hi vare crear les primeres pabòrdies, una de les quals va ser la de Palau.

L'origen d'aquesta pabòrdia, ens diu mossèn Pladevall, era una antiga menció que pel llinatge dels seus habitants i pel seu contingut així és deno-

minava. L'esmentat treball també ens recorda el fet que Palau és troba a la meitat del camí ral de Barcelona a la Cerdanya i que la prou coneguda creu de Mitjavia indicava la meitat del esmentat camí ral.

El treball de mossèn Pladelasala comprèn un ampli espai en el temps que va des del segle x al xix, també ens dona relació d'una seixantena de pabordes i ens diu que no hi són tots . Els pabordes pertanyien a la comunitat benedictina del monestir de Ripoll. De fet, tot l'ampli treball és una exhaustiva relació de documents i personatges que no només fan referencia a la Pabordia, també informen de la pagesia, dels municipis i detalls dels diferents indrets que han arribat als nostres dies i són prou coneguts. És per això que citem el treball de mossèn Pladelasala el qual podem consultar a internet.

Tot i que els temps van canviant, de sempre els manlleuencs han tingut una especial devoció envers la Mare de Deu de Palau, com també l'han tingut el veïnatge de Granollers de la Plana i l'ampli municipi de Gurb, on, de fet, és troba l'esglesiola de Palau. Per la seva situació prop de l' indret ja esmentat de la creu de Mitjavia, també es fa esment que en els annexes de Palau hi havia una cavallerissa on es podia fer canvi de l'animal per continuar el viatge. Palau encara conserva una part d'estil romànic, tot i que a la seva capçalera, mol malmesa, s'hi varen fer moltes modificacions a mitjans del segle xviii, motiu pel qual va perdre gran part de la seva primitiva construcció.

Els indrets de Palau són generosos per fer-hi plaents caminades on no cal fixar detalls dels itineraris, donat que la seva situació llevantina i l'estol de masies i granges que s'hi apleguen ofereixen una còmode xarxa de camins que a ningú deixen indiferent. Un indret també prou conegut, és el pont de Torroella, per travessa la riera del Sorreig, poc abans de desaigua al Ter. Per cert, que de noms no n'hi falten, un retol ens informa que també es conegut com el pont Romà o el pont del Diable, aquest últim segons una llegenda prou coneguda. Per la seva antiguitat i situació, cal suposar-lo formant part del camí ral de Barcelona a la Cerdanya, pel fet que a la dreita del pont un ample camí ens portarà a la Creu de Mitjavia. Com va fer en diferents indrets de la Plana, Jacint Verdager també va tenir en compte l'ermitatge de Palau, en farem esment en un proper full *Parròquies de Manlleu*.

Quatre són els goig que hem pogut veure a la Biblioteca de Manlleu, els mes antic són de 1909, els altres, de 1946 i 1970. Només un n'especifica els

autors, mossèn Lluís Alemany per la lletra i mossèn Josep Claveres per la música i pel que fa als encapçalaments les següents lletres:

*Puig Sou Reina de la Pau
i de terra i cel Senyora,
sigueu nostra protectora
Verge Santa de Palau.*

*Puig plena de Gràcia estau
Sobirana Emperadora,
deu-nos gràcia gran Senyora
Mare de Déu de Palau*

És el primer diumenge de maig que des de fa molts anys es celebra l'Aplec de Palau, malgrat que la participació no té el relleu d'altres temps, acceptem com a positiu el fet que fins els nostres dies s'ha vingut celebrant i amb la confiança de la seva continuïtat: Cal manifestar l'agraïment a les persones, pabordes o fidels, que ho fan possible. De l'aplec n'hem pogut llegir un programa de l'any 1964 en el qual especifica els actes que és duran a terme, així com la contractació d'una cobla, la qual va interpretar una sardana titulada, La Verge de l'Aplec de Palau. Un escaient vers convidava a l'aplec, diu així:

*A la Comarca convidem
i a l'Aplec us esperem.*

*Gurb, Vic, Gleva i Manlleu
a l'Aplec un lloc tindreu.*

*Sí a l'Aplec voleu anar
sardanes podreu ballar.*

*Voleu venir, doncs, sí us plau,
al gran Aplec de Palau?*

Àlex Roca

¹ “La Pabordia de Palau., una dignitat i administració del monestir de Ripoll”. mossèn Antoni Pladevall i Font. ANNALS 1993-94. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès.

SANTA MARIA

MISSES

Dilluns 3, a les 9: Lluís Rifà i Jesús Sánchez. **Dimarts 4**, a les 9: Rosa Espona Jolis. **Dimecres 5**, a les 9: família Font Casas. **Dijous 6**, a les 9. **Divendres 7**, a les 9. **Dissabte 8**, a les 20: Joan Jofre i Antònia Serrat. **Diumenge 9**, a les 12: esposos Eudald Anglada i Maria Ribas; Pere Godayol Pujol.

COL-LECTES DEL MES D'ABRIL

Dia 1, Dijous Sant: Càritas 1.424,21. Dia 2: Divendres Sant Terra Santa 163,29. Dia 4: 321,40. Dia 11: 135,79. Dia 18: 132,84. Dia 25: 169,76.

GRÀCIA

MISSES

Dissabte 8, a les 19. **Diumenge 9**, a les 11.

COL-LECTES DEL MES D'ABRIL

Dia 1, Dijous Sant: Càritas 339,80. Dia 2: Divendres Sant Terra Santa 125,25. Dia 4: 133,41. Dia 11: 125,25. Dia 18: 79,77. Dia 25: 108,87.

www.parroquiesmanlleu.net

SANT PAU

MISSES

Dilluns 3, a les 19: donants. **Dimarts 4**, a les 19: donants. **Dimecres 5**, a les 19: donants. **Dijous 6**, a les 19: donants. **Divendres 7**, a les 19. **Dissabte 8**, a les 18, Pilar Farrés (4rt. aniv.). **Diumenge 9**, a les 10.

COL-LECTES DEL MES D'ABRIL

Dia 1, Dijous Sant: Càritas, 148,61. Dia 2: Divendres Sant Terra Santa 43,67. Dia 4: 111,97. Dia 11: 91,98. Dia 18: 69,78. Dia 25: 89,05. També recollits a la caixeta de Càritas, 193,36.

EXÈQUIES

Pep Mas Caralt (69 anys) Avinguda Diputació, 69.

HORARIS DE DESPATX PARROQUIAL

SANT PAU:

Els dimecres de 17,30 a 18,30
i els dissabtes de 12 a 1.

SANTA MARIA:

Els dilluns de 12 a 1
i els divendres de les 18,30 a
les 19,30.